

Resum Executiu: Perfils professionals de la comunitat portuària de Barcelona

A continuació es mostra el resum del treball de camp de l'estudi, basat en una enquesta dirigida a empreses de la Comunitat Portuària, amb una participació de 106 empreses, i 4 grups de treball sectorials: Terminals Estibadores, Indústria Nàutica i Esportiva, Logística i Transport. A la taula següent taula s'indiquen els perfils professionals detectats als grups de treball i en **groc** s'indiquen els perfils professionals de difícil cobertura (PDC) assenyalats per les empreses a l'Enquesta d'empreses de la Comunitat Portuària 2017

	Terminals Estibadores	Nàutica I i E	Logística	Transport
Tendències del sector amb impacte als RRHH	<ul style="list-style-type: none"> - Sector globalitzat - Increment de la tecnològització i automatització dels sistemes - Increment de components de control elèctrics - Increment de la tecnificació de les tasques - Necessitat de perfils polivalents 	<ul style="list-style-type: none"> - Sector globalitzat - Característiques del client - Rellevància futura dels motors elèctrics - Avenç de la domòtica - Avenç de controls elèctrics/monitorign - Noves tecnologies de materials - Sector Last Minute - Deslocalització - Mercat de treball internacionalitat 	<ul style="list-style-type: none"> - Increment i diversificació d'empreses al sector - Sector molt dinàmic i canviant - Canvi generacional a les plantilles del sector - Manca de titulacions específiques associades al sector - Complexitat creixent dels tràmits 	<ul style="list-style-type: none"> - Infraestructures i procediments propis - Impacte elevat dels contratemps de la cadena logística.
Perfils principals	<ul style="list-style-type: none"> - Help Desk Terminal - Planificador de Càrrega - Tècnics de Manteniment (PDC6) 	<ul style="list-style-type: none"> - Mecànic instal·lador d'embarcacions (PDC6) - Perfils Nàutics especialistes 	<ul style="list-style-type: none"> - Operador de tràfic / logístic (PDC1) 	<ul style="list-style-type: none"> - Xofers, camioner (PDC7)
Altres perfils	<ul style="list-style-type: none"> - CFGS química - Enginyer químic - Help Desk IT 	<ul style="list-style-type: none"> - Enginyer de desenvolupament de projectes - Informàtic especialista en telecom (PDC4) - Repartidor missatger - Experts en logística de iots de 3r país - Experts legals 	<ul style="list-style-type: none"> - Coordinadors de RRHH i equips - Especialistes mecànics (PDC6) 	<ul style="list-style-type: none"> - Manteniment de Vehicles Industrials(PDC6)
Perfil Transversal	Administratiu especialitzat en l'àmbit portuari (PDC3)			

Total: 19 perfils professionals específics identificats per a 4 àmbits d'activitat portuària.

Els Perfils professionals de difícil cobertura (PDC) detectats són els següents:

L'enquesta a empreses de la comunitat portuària s'han identificat 7 perfils de difícil cobertura.

- 0PDC1: Operari /Gestor/Coordinació Tràfic (aeri, terrestre, marítim i carretera)
- PDC2: Comercial / Ventes
- PDC3: Administratiu especialitzat en l'àmbit portuari
- PDC4: Comunicacions / Sistemes informàtics
- PDC5: Perfil especialistes en Comerç internacional
- PDC6: Mecànics / Manteniment de vehicles industrials, maquinaria diversa i embarcacions.
- PDC7: Conductor /Xofer de camió

Perfil Transversal i de difícil cobertura:

A través de l'enquesta realitzada a empreses de la comunitat portuària s'identifica que el perfil "Administratiu" és troba entre els primers llocs en termes d'incorporació a les empreses portuàries. A més aquest perfil es qualifica com de difícil cobertura quan es tracta d'Administratiu especialista en l'àmbit portuari (PDC3).

Resum perfils: En total s'han identificat 19 perfils professionals dels que...

- 7 Perfils s'han identificat i desenvolupat (treball de camp: Grups de treball)
- 12 Perfils s'han identificat i definit parcialment (treball de camp: Grups de treball)
- 7 Perfils s'han assenyalat com de difícil cobertura (Enquesta empreses 2017)
- 1 Perfil s'ha identificat com transversal i de difícil cobertura: Administratiu (Enquesta empreses 2017)

Principals conclusions de l'estudi

Conclusió	Elements
a) El teixit productiu i activitat del Port té trets diferencials	<ul style="list-style-type: none"> - Les plantilles de les empreses de la comunitat portuària tenen una dimensió major que la mitjana de les empreses de l'AMB. - El nivell instructiu de les plantilles del Port de Barcelona és més elevat que la que presenta el conjunt de població activa adulta de Catalunya. - Els tempos per a les empreses d'aquest sector son molt diferents a la resta dels sectors. Es tracta d'un sector 24/7 365 dies a l'any, molt internacionalitzat i que requereix de molta capacitat d'adaptació i aprenentatge per part dels seus RRHH,
b) L'especialització de les tasques portuàries genera costos extra a les empreses i dificulta la cobertura de perfils professionals concrets	<ul style="list-style-type: none"> - Les ocupacions del Port majoritàriament requereixen d'una especialització difícilment accessible al sistema educatiu / formatiu. Les empreses afirmen que aquesta especialització no es troba integrada al sistema formatiu i que en molts casos no existeix una oferta formativa directament associada. - Aquest fet porta a una difuminació de les barreres de qualificació a les professions portuàries, sobretot les més administratives però també les tècniques/tecnològiques, en que diferents nivells de qualificació poden donar accés a un mateix lloc de treball ja que l'especialització arriba via formació interna i experiència al lloc de treball. En aquest context tenen un paper molt important les característiques personals de cada treballador/a. - Segons moltes empreses manquen centres de referència i canals (amb excepció de l'Institut de la Nàutica de Barcelona) per tal de cercar professionals adients per a desenvolupar les tasques pròpies d'una empresa dedicada a tasques portuàries. - Degut a aquest fet, les empreses sovint han de portar a terme processos d'adaptació i formació interna per a nous treballadors, fet que fa augmentar el cost d'incorporació de nou personal i la seva reposició. - En part, per aquests requeriments i especialització necessària dels RRHH, un 42% de les empreses del Port de Barcelona tenen problemes per cobrir perfils professionals.
c) Anglès, el gran punt feble	<ul style="list-style-type: none"> - Es detecta un dèficit molt elevat del nivell d'anglès. L'entorn internacional del Port, la tipologia de client així com manuals i protocols en temes nàutics i de comerç internacional es vehiculen en anglès - Les empreses demanden nivells d'anglès no inferiors a C1 per desenvolupar moltes de les seves tasques
d) Les empreses de la Comunitat Portuària demanden especialistes polivalents i especialitzats	<ul style="list-style-type: none"> - Es detecta la tendència de la necessitat que els RRHH del port siguin capaços de desenvolupar diverses tasques, no necessàriament relacionades entre elles, al mateix temps que també se'ls requereix una especialització elevada en àmbits concrets d'activitat de l'empresa. - Els perfils Administratius i de Comerç Internacional tenen una demanda transversal i són molt presents a les empreses dels 4 àmbits portuaris abordats - Les empreses del Port de Barcelona normalment requereixen de personal qualificat i especialitzat normalment a través de formacions grau superior (CFGS i Universitat).
e) Els canvis tecnològics que venen	<ul style="list-style-type: none"> - El components mecànics a embarcacions i maquinaria portuària esta deixant pas als components eclèctics i noves tecnologies de telecomunicacions que esta afectant a les demandes en termes de perfils professionals. - En aquesta línia de transició tecnològica, la Indústria 4.0 també esta començant a introduir-se a Ponts de Comandament d'embarcacions i en la gestió del treball d'infraestructures portuàries, com per exemple magatzems o maquinaria de càrrega i control.
f) Valoració molt millorable de l'FP entre les empreses	<ul style="list-style-type: none"> - Les empreses no tenen un coneixement molt avançat de la variada oferta de d'FP a la ciutat. - La valoració d'adaptació i actualització dels coneixements dels graduats en FP també és molt millorable. - Per contra, el nivell instructiu amb més perspectives de contractació es el de d'FP de grau superior.

4 primeres propostes d'acció:

1. Potenciar itineraris d'FP Dual a les empreses del Port de Barcelona
2. Incrementar els agents formatius procedents de l'àmbit portuari: mapa de recursos formatius del PdB
3. Visibilitzar l'oferta d'FP activament entre les empreses de la Comunitat Portuària
4. Crear taula de treball de les professions del Port de Barcelona

